

Kirkerådet
Postboks 799 Sentrum
0106 OSLO

Dato: 24.08.2016

Vår ref: 16/2491 - 4 TOS (16/26630)

Dykkar ref:

Høyringsvar frå Bjørgvin biskop om ordning for vigsel og vigselsturgi og forbønsliturgi for likekjønna og ulikekjønna par

Til Kyrkjerådet

Bjørgvin biskop oversender dette høyringsvaret til saka om Ordning for vigsel og vigselsturgi og forbønsliturgi for likekjønnede og ulikekjønnede par

1. **Mener dere at liturgiforslagene (Ordning for vigsel og vigselsturgi og forbønsliturgi for likekjønnede og ulikekjønnede par/) svarer godt til Kirkemøtets vedtak (KM sak 17/16)?**

Ja, men eg ynskjer prinsipielt ikkje ei slik ordning då det bryt med mi oppfatning av kva eit ekteskap er (jf. vedtaket i Kyrkjemøtet, sak 17/16, punkt 4).

2. **Er dere enige i å kalle ordningen «Vigselsordning for likekjønnede og ulikekjønnede par» / «Vigselsordning for likekjønna og ulikekjønna par»? Gi eventuelt forslag til en annen benevnelse.**

Ordninga bør få eit enklare namn, og kan t.d. kallast «Vigselsturgi 2017», med undertittel: «Vigselsordning for likekjønnede og ulikekjønnede par» / «Vigselsordning for likekjønna og ulikekjønna par»

3. **Alminnelige bestemmelser (s 1-2).**

Eg støtter at denne formuleringa er tatt med: «Forrettande prest har avgjerdsmynde når det gjeld bruken av denne liturgien, jf. Tjenesteordning for menighetsprester, § 7», sidan den gjev uttrykk for dagens ordning. (sjå kommentar til pkt 11)

Støtter at det vert nytta «paret» der det står «brudeparet», men formuleringa «som skal verta ektevigde», som berre er nytta her, bør gjerast om til «som skal verta vigde» som er nytta i resten av liturgien.

4. Den innledende teksten eller til punktene 1, 2 og 3 i forslaget til vigselsliturgi for likekjønnede og ulikekjønnede par?

Eg støtter at det vert nytta «Dei som skal verta vigde» og «paret» der det i vigselsliturgien står «brudeparet». Dette må og gjerast i den nynorske liturgien i innleiinga.

5. De innledende ordene under punkt 4 Skriftlesninger («Gud har skapt oss [...] stå ved hverandres side livet ut»)?

Innleiinga før skriftlesinga er i gjeldande ekteskapsliturgi ei parafrasering av Matt 19,4-6 (vera eitt) og 1. Mos 27-28a (velsigning) som NFG kallar fundamentalord: «Han har ordna det såleis at mann og kvinne skal vera eitt, og han har stadfesta denne sameininga med si velsigning.» Orda «ordna det» og «stadfest» i fortidsform viser til Guds ordnande og stadfestande handling i 1. Mos, jf. Matt 19. Dette er fundamentalord i den forstand at dei viser til at ekteskapet er innstifta av Gud.

Difor vert det svært vanskeleg å bruka ordet «stadfestar» i presens med Gud som subjekt i den nye liturgien, fordi ein manglar innstiftande eller stadfestande skriftord som er parallelle til 1. Mos og Matt 19. Men når ein ikkje kan visa til ei tydeleg stadfesting ut frå eit bibelord, bør ein ikkje formulere seg som om denne stadfestinga, og med den også Guds velsigning, tas for gitt.

Ei betre formulering vil her til dømes vere: «Når to menneske vel å leva saman i ekteskap stadfestar vi denne sameininga ved å be om Guds velsigning.» Dette svarar best til denne ekteskapsforståinga som liturgien føresett, og som altså ikkje bygger på eit fundamentalord, men på ei utvida forståing av ekteskapet der ein meiner at ekteskapet gjeld også for likekjønna, sjølv utan å kunne vise til eit slikt fundamentalord.

Alternativt kan ein ta heilt bort ordet «stadfestar» og seia: «Når to menneske vel å leva saman i ekteskap feirar vi denne sameininga for Guds andlet med Guds ord og bøn om velsigning.»

6. Forslaget til to obligatoriske skriftlesninger og at disse skal være Sal 36,6-10 og 1 Joh 4,7-12? Angi eventuelle andre forslag til lesninger.

Eg foreslår som obligatoriske bibeltekstar Salme 36 og 1. Kor 13. Eg er samd i at salmeteksten løfter blikket og takken til Gud og lovprisar Guds kjærleik og glede og difor høver godt. 1. Kor 13 handlar om kjærleikens vesen og set kjærleiken i relasjon til trua og håpet på ein måte som og kan seiast i ein samlivskontekst. Det er ein betre tekst enn 1. Joh 4,7-12 nettopp fordi denne teksten, når han vert teken ut av sin

kontekst som kristen nestekjærleik og vert sett inn i ein samlivskontekst, forankrar kjærleiken på ein måte som ikkje alle vil kjenna seg att i (kvar den som elsker er fødd av Gud og kjenner Gud) og kan oppfattast fordømande mot samlivsbrot (Den som ikkje elsker, har aldri kjent Gud).

Når dei to liturgiane skal vera likeverdige er det ingen sakleg grunn til å endra introduksjonsordet til dei frie tekstlesingane frå «Lat oss vidare høyra frå Guds ord» i vigselsliturgien til «Lat oss høyra kva Guds ord seier om kjærleik og truskap» i den nye liturgien. Denne formuleringa liknar tilsvarande i den førre vigselliturgien som hadde obligatoriske, tematisk ordna bibeltekstar. No er dei ikkje tematisk ordna og ei slik formulering vil anten styra tekstvalet til å inkludera dei to tema eller vera misvisande fordi ein vel tekstar med andre tema. Her bør ein difor velja same formulering som i noverande vigselliturgi.

7. Punkt 7 Ekteskapsinngåelse.

Støttar framlegget.

8. Punktene 8 – 13 (Overrekkelse av ringer, forbønn, musikk/symbolhandlinger, salme, velsignelse, utgang).

Støtter at det vert nytta «ekteparet» der det no står «brudeparet». Formuleringa i forbøn A svarar godt til forslaget ovanfor om ny formulering av innleiinga i punkt 4.

9. Det er lagt til 4 nye skriftlesningene som en kan velge å lese. Bør noe tas ut og/eller andre skriftlesninger tas inn?

Orda i Rut 1,16b-17a er malplasert i ein vigselliturgi og bør tas ut fordi dei er frå svigerdotter til svigermor og handlar om at svigermora alltid skal vera der. Det er ikkje treffande. Når det vidare står «din Gud er min Gud» kan også dette bli feil for mange par.

10. Forbønsliturgi for likekjønnede og ulikekjønnede par.

Dei same merknadar som er gjeve ovanfor gjeld også forbønsliturgien.

11. Andre kommentar

Dersom mange skal vera komfortable med å bruka liturgien, bør ein ikkje bruka formuleringar i punkt 4 eller andre stader som er ei språkleg herming av den andre liturgien som det ikkje er tekstleg dekning for; «Gud stadfester», og som gjev skinn av å ha ei anna ekteskapsforståing enn den liturgien reelt er eit uttrykk for. Ein bør heller

finna nye uttrykk. Då vil det opplevast som ein sannare liturgi. Samstundes er det viktig at liturgiane er like der dei kan vera like for å framstå som tilsvarande kvarandre og likeverdige.

Når det gjeld avgjerdsmynde ved bruk av denne nye liturgien (jf. punkt 3 ovanfor) har det frå fleire hald vore etterlyst ei grundigare utgreiing av om gjeldande regelverk er det mest sakssvarande i ei luthersk kyrkjeordning. Dette ønsket kan ein godt etterkomme.

Med helsing

Halvor Nordhaug
biskop

Tore Skjæveland
kyrkjefagsjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har difor ingen signatur.

Mottakere:
Kirkerådet

Postboks 799
Sentrum

0106

OSLO